

Adgangen til at indbringe administrativt bestemte frihedsberøvelser for domstolene er reguleret i retsplejeloven.

Artikel 15

Frihed for tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Det følger af artikel 15, at ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. I særdeleshed må ingen uden sit frit afgivne samtykke underkastes medicinske eller videnskabelige eksperimenter.

Personer med handicap nyder efter dansk ret samme beskyttelse mod tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf som alle andre borgere.

Det kan tilføjes, at Danmark har tiltrådt en række internationale konventioner, der indeholder forbud mod tortur.

Artikel 16

Frihed for udnyttelse, vold og misbrug

Artikel 16 forpligter deltagerstaterne til at træffe alle passende foranstaltninger til at beskytte personer med handicap mod enhver form for misbrug, vold og udnyttelse.

Straffelovgivningen beskytter personer med handicap på lige fod med alle andre mod misbrug, vold og udnyttelse. Der findes særlige bestemmelser i straffeloven om udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering til at skaffe sig samleje uden for ægteskab, om institutionsansattes og tilsynsførendes samleje med institutionsanbragte og om udnyttelse af bl.a. en persons personlige vanskeligheder, manglende indsigt eller letsind til at skaffe sig selv eller andre uberettiget vinding (åger).

Den kommunale tilsynsforpligtelse omfatter pligt til at føre tilsyn med tilbud og ordninger til personer med handicap.

Artikel 17

Beskyttelse af personlig integritet

Bestemmelsen fastsætter, at enhver person med handicap har ret til respekt for sin fysiske og psykiske integritet på lige fod med andre.

Artikel 18

Retten til at færdes frit og til statsborgerskab

Artikel 18 forpligter deltagerstaterne til at anerkende retten for personer med handicap til at færdes frit

og frit at vælge deres opholdssted samt til statsborgerskab. Desuden skal deltagerstaterne sikre, at børn med handicap registreres, har ret til et navn og statsborgerskab samt ret til at kende deres forældre.

Lignende bestemmelser findes i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder samt børnekonventionen.

Artikel 19

Retten til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet

I artikel 19 anerkendes retten for alle personer med handicap til at leve i samfundet med samme valgmuligheder som andre. Dette omfatter muligheden for at vælge bopæl, herunder hvor og med hvem, adgang til støttetilbud i hjemmet samt nødvendig personlig bistand for at kunne leve og være inkluderet i samfundet. Desuden omfatter det, at samfundets tilbud og faciliteter er tilgængelige for personer med handicap.

Adgangen til støttetilbud i hjemmet samt til den nødvendige personlige bistand findes i servicelovens bestemmelser om praktisk og personlig hjælp samt ledsagerordningen, borgerstyret personlig assistance og andre kompenserende ydelser, der har til formål at sikre inklusion og normalisering med henblik på at kunne leve et selvstændigt liv.

Personer med handicap har adgang til alle offentligt støttede boliger i medfør af lovgivningen om almene boliger på lige fod med andre. Hertil kommer, at der er særlige grupper af offentligt støttede boliger, bl.a. almene ældreboliger for ældre og personer med handicap, som personer med handicap har særlig adgang til, og som er forbeholdt for og særligt indrettet til personer med handicap og ældre mennesker.

Artikel 20

Personlig mobilitet

I artikel 20 forpligtes deltagerstaterne til at sikre personer med handicap personlig mobilitet med størst mulig uafhængighed. Dette skal bl.a. sikres ved at tilvejebringe mobilitetshjælpe midler og bistands- og formidlingspersoner samt undervisning i mobilitetsfærdigheder.

Artiklens forpligtelser er blandt andet opfyldt ved servicelovens regler om hjælpemidler, støtte til befor-